

G. Kore'nin bilim ve teknoloji politikası (2)

Aykut Göker

İki hafta önce, G. Kore'nin bilim ve teknoloji politikasını anlatmaya başlamıştım. Kaldığım yerden devam edeyim:

Ekonomik Büyüme Potansiyelini Güçlendirmek için Ulusal ARGE Yatırımlarının Artırılması

Bunun için, örneğin, kamu bütçesinden ARGE'ye ayrılan pay, 2003'te 4,490 milyar ABD \$'ı (bütçenin %4,8'i) iken, 2007 yılında 8,349 milyar ABD \$'ına (bütçenin %7'sine) çıkarılacak.

Temel Bilimlerin Desteklenmesi

G. Kore'de temel araştırmaların toplam ARGE harcamaları içindeki payının gelişmiş ülkelere göre düşük olduğu bilinen bir husus. Bu payın artırılması öngörülüyor. 2003 yılında temel araştırmalar için ayrılan pay kamunun ARGE bütçesinin %19,5'i (877 milyon ABD \$) iken, 2007 yılında, bunu %25'e çıkarmak ve böylece, bilimsel araştırma yeteneği yüksek ilk on ülke arasında yer almak hedefleniyor. Bu hedefe erişebilmek için, örneğin üniversitelerdeki temel araştırmaya yönelik mükemmeliyet merkezlerinin (şu anda bilimsel araştırma yapan 30; mühendislik araştırması yapan 36 mükemmeliyet merkezi var) geliştirilmesi öngörülüyor.

Ulusal İnovasyon Sisteminde Reform

Şu üç konuya ağırlık verilmesi öngörülüyor:

- Ulusal Bilim ve Teknoloji Konseyi'nin rol ve otoritesini güçlendirerek ulusal bilim ve teknoloji politikalarının hayata geçirilmesinde ve ARGE projelerinde eşgüdümün daha iyi sağlanabilmesi;
- ARGE projelerinin plânlanması, yönetimi, değerlendirilmesi ve çıktılarının yayınımla ilgili sistemin geliştirilmesi; ve
- Devlet destekli araştırma enstitülerinin etkinleştirilmesi.

Global ARGE Ağının Kurulması

Bilim ve teknolojiye uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesi öngörülüyor. Aslında G. Kore, her yıl 150 kadar çok taraflı ortak araştırma projesine destek sağlıyor; sekiz ülkede (Birleşik Krallık, ABD, Japonya vb.) bilim ve teknoloji ataşesi bulunduruyor; yine sekiz ülkede (ABD, Rusya, Çin vb.) 15 bilim ve teknoloji işbirliği merkezi kurmuş durumda. G. Kore kuruluşlarının, ayrıca, ülke dışında 13 ARGE merkezi ve 70 kadar yerel ARGE birimi var. Yabancı bilim insanlarını G. Kore'nin ulusal ARGE projelerinde yer almaya teşvik ediyorlar. Bunlara ek olarak, dünya çapındaki araştırma enstitülerini Kore'ye çekmeye uğraşıyorlar. Amaçları, ulusal ARGE kapasitelerini güçlendirmek ve ileri teknoloji üssü olmak.

Bölgelerde Bilim ve Teknolojinin Teşviki

Bölgesel düzeyde, sağlam bir teknolojik inovasyon tabanı yaratmaya uğraşılıyor. Bunun için bilim ve teknolojiye yerel düzeyde de yetkinleşme öngörülüyor. Hâlen, bölgelerde bilimsel ve teknolojik faaliyetleri teşvik etmeye yönelik beş yıllık bir plân (2000-2004) yürürlükte. 2000 Ağustos'unda Bilim ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde "Bölgesel Bilim Faaliyetlerini Teşvik Dairesi" kuruldu. Bütün yerel yönetimlerin bilim ve teknoloji ile ilgili bir birim kurmaları öngörüldü. Daedock Bilim Kasabası gibi, "Ulusal ARGE Özel Bölgeleri" kuruldu.

Özel Sektörde ARGE'nin Desteklenmesi

1972'de çıkarılan Teknoloji Geliştirmeyi Teşvik Yasası çerçevesinde, sınaî ARGE merkezleri, sınaî teknoloji araştırma ortaklıkları ve sınaî araştırma kümeleri gibi çeşitli özel sektör araştırma organizasyonlarına destek sağlanıyor. Teknoloji ve insan kaynaklarını geliştirmeye yönelik yatırımları teşvik için vergi erteleme uygulanıyor. Master ve doktora

derecesine sahip genç araştırmacılar askere gitmek yerine araştırma enstitülerinde çalışabiliyorlar.

G. Kore'nin bilim ve teknoloji politikasının tamamı bundan ibâret değil; ben, ana hatlarıyla özetlemeye çalıştım. Tabii, bu politikanın Türkiye'deki bir bilim ve teknoloji politikasından çok önemli bir farkı var: Siyasî erk ve ilgili toplum katmanları birlikte sahip çıkıyor ve de kâğıt üzerinde gözüken bir politika değil; uygulanmakta olan bir politika.

<http://www.inovasyon.org>

CBTD. 22 Mayıs 2004.